

מודלים

כלכליים

למנהלים שרוצים לדעת לפני

www.modelim.co.il

שוק ההון הישראלי

פורום מאקרו

אוניברסיטת בר אילן

1 בנובמבר 2012

הבהרה

סקירה זו מיועדת ללקוחות מודלים כלכליים בע"מ בלבד והיא מותנית בחתימה על הסכם מנוי. הסקירות אינן מיועדות לציבור הרחב ואין להעביר סקירה זו לגורמים שאינם נמנים על לקוחות מודלים כלכליים ללא אישור בכתב של מודלים כלכליים. הסקירות נערכות על ידי מודלים כלכליים והן מיועדות למטרות אינפורמציה בלבד. אין באמור בהן משום המלצה לרכישה ו/או מכירה של נייר ערך כלשהו, או תחליף ליעוץ אישי, הדרוש לצורך ניהול ניירות ערך. הסקירות עוסקות בתחזיות, אשר במהותן אינן ודאיות. בפועל, יכולות להתרחש סטיות משמעותיות מהתחזיות.

לצורך שימוש מושכל בתחזיות אלו יש הכרח לרכוש מיומנות ולכן הן אינן נחלת הכלל, ואין לעשות בהן שימוש ללא ייעוץ מקצועי מתאים. המידע המוצג הינו חלקי ועלולות לחול בו טעויות. אי הוודאות העולמית הינה גדולה מאוד בתקופה זו ועל כן עלולים לחול שינויים קיצוניים, במחירים, בפעילות הכלכלית, בשערי החליפין, בשערי הריבית וכו' בעוצמה שהייתה בשנים האחרונות ואף בעוצמה גדולה ממנה. מודלים כלכליים בע"מ ו/או מי מעובדיה אינם נושאים באחריות כלשהי לגבי החומרים הכתובים בסקירה זו. אי מימושן של התחזיות והערכות לא יהווה עילה כל שהיא לתביעה בגין נזקים ישירים או עקיפים שיגרמו עקב השימוש בהן.

בעלי השליטה במודלים כלכליים הינם גם בעלי השליטה במודלים שוקי הון. מודלים שוקי הון בע"מ הינה חברה לניהול השקעות ב ניירות ערך עבור לקוחות פרטיים וגופים מוסדיים. למודלים שוקי הון בע"מ חברה בת (בבעלות מלאה), מודלים קרנות נאמנות, המנהלת קרנות נאמנות. מודלים שוקי הון יכולה להעדיף במסגרת שירותי ניהול ההשקעות ו/או שיווק ההשקעות הניתנים על ידה את קרנות מודלים קרנות נאמנות. מודלים שוקי הון ומודלים קרנות נאמנות מחזיקות, קונות, ומוכרות, מניות, אג"ח ומט"ח לסוגיהן השונים הן בשוק מקומי והן בשוקי חו"ל.

© זכויות היוצרים בידי מודלים כלכליים בע"מ, 2012

מסתמנת שנה טובה למשקיעים בשוק ההון הישראלי

על פי הנתונים ל-10 חודשים, שנת 2012 מסתמנת כשנה טובה
למדי למשקיעים בשוק ההון הישראלי:

שינוי במדדים מתחילת 2012

עד סוף אוקטובר	
10.0%	מדד ת"א 100
7.7%	מתת תלבונד 60
5.0%	מדד תלבונד שקלי
7.2%	מדד ממשלתיות מדדיות
5.3%	מדד ממשלתיות שקליות

המשקיעים המוסדיים – תשתית שוק ההון הישראלי

הרכב תיק הנכסים של המשקיעים המוסדיים^{1/} אחוזים מסך הכול

2012 יולי	
599	היקף נכסים מנוהל (מיליארדי שקלים)
29.1%	אגרות חוב ממשלתיות
6.9%	מזה: לא סחירות
21.8%	אגרות חוב פרטיות ^{2/}
6.8%	מזה: לא סחירות
13.9%	מניות
3.4% (25% מהאפיק)	מזה: בחו"ל ^{3/}
16.9%	השקעות אחרות בחו"ל ^{4/}
9.9%	מזומן, פיקדונות ומק"מ
8.4%	נכסים אחרים ^{5/}

^{1/} ללא קרנות נאמנות, קרנות פנסיה וותיקות ותכניות ביטוח מבטיחות תשואה. ^{2/} כולל אג"ח להמרה, תעודות חוב סחירות, תעודות פיקדון אג"ח מובנות. ^{3/} לא כולל השקעה בתעודות סל הנסחרות בארץ על מדדים בחו"ל. ^{4/} כולל השקעה בפיקדונות ובני"ע ישראלים בחו"ל. ^{5/} כולל הלוואות, תיקי משכנתאות, תעודות השתתפות בקרנות נאמנות, זכויות מקרקעין, נכסים עתידיים ותעודות סל.

המקור: בנק ישראל

תמריץ לעלייה בסיכון בהשקעות, אך השוק המקומי קטן וריכוזי

- ביצועי השוק, ומעבר לכך הריבית הנמוכה הינם תמריץ לחוסכים להיכנס לשוק ההון והגדיל סיכון, במיוחד בחיסכון לטווח ארוך.
- לפחות בכל הנוגע לחסכון הממוסד, הפרופיל של המשקיע הישראלי הוא שמרני, וודאי על רקע גילו הצעיר יחסית של הישראלי הממוצע.
- על רקע הריבית הנמוכה ושמרנות ההשקעה, יש מקום לעלייה בביקוש לנכסים בשוק ההון.
- עם זאת שוק ההון הישראלי קטן וריכוזי ואינו מקיים כללי תחרות. הוא אינו יכול לקלוט תוספת ביקושים משמעותית מבלי לייצר בועה.

גודלו הזעיר של השוק וחוזקו של השקל היו ממיני השמרנות

- אחד ממיני השמרנות של החוסך הישראלי הייתה סגירה מעשית של שוקי ההון בעולם באמצעות חומות מס עד 2005.
- מעת שהוסרו מחסומי המס, החל השקל להתחזק (שלהי 2006). בהשוואה ל-2006, נמוך שער החליפין של השקל מול סל המטבעות בכ-11.5%.
- בנוסף, עד 2011 היו ביצועי שוק המניות בארץ טובים במרבית התקופה בהשוואה לביצועי שווקי המניות המערביים בחו"ל.
- כך למשל בארבע השנים 2007 - 2010 השיג מדד ת"א 100 עודף תשואה של 50% בהשוואה למדד S&P500.
- לכן, מי שלהסיט השקעות לחו"ל נפגע.
- כך, גם במאה ה-21 נותרה ההטיה הביתית דומיננטית ברמה שאינה מאפיינת משקים מערביים קטנים.
- בהיעדר אלטרנטיבה מעשית של הסטה של השקעות לחו"ל, גם גודלו הזעיר של השוק המקומי והריכוזיות שבו היו מהסיבות לשמרנות.

שוק המניות: רק 6 חברות עם שווי שוק מעל 10 מיליארדי שקלים

מניות^{1/}

2012 ספטמבר	
578	שווי שוק (מיליארדי שקלים)
^{2/} 60%	שווי שוק בהשוואה לתוצר
545	מספר חברות מנפיקות
60%	שיעור החזקות הציבור משווי השוק
6	מספר מנפיקות האוחזות ב-50% משווי שוק ^{3/}
75%	שיעור החזקות הציבור משווי השוק
29	מספר מנפיקות האוחזות ב-75% משווי שוק
68%	שיעור החזקות הציבור משווי השוק

^{1/} אומדנים. ללא המירים ^{2/} בארה"ב למשל, שווי השוק של חברות ה-S&P500 בלבד עומד על כ-90% תוצר ^{3/} טבע מהווה 26% משווי השוק הכולל; החזקות הציבור בה עומדות על 92%.

שוק אגרות החוב הקונצרני: 11 מפיקות מהוות 50% מהשווי

אגרות חוב של חברות^{1/}

2012 אוקטובר	
259	שווי שוק (מיליארדי שקלים)
250	מספר חברות מפיקות
11	מספר מפיקות האוחזות ב-50% משווי שוק
33	מספר מפיקות האוחזות ב-75% משווי שוק

^{1/} אומדנים

המגזר העסקי מעדיף להימנע מגיוסים בשוק ההון

השינוי בחוב של המגזר העסקי מיליארדי שקלים

אוגוסט 2012 לעומת דצמבר 2011	
-1.5	החוב לבנקים
1.7	אג"ח סחיר בישראל
6.6	אג"ח לא סחיר והלוואות לא בנקאיות
5.8	החוב לחו"ל
12.6	השינוי בסך החוב

התוצאה: שוק ההון הישראלי דועך*

מחזורי מסחר יומיים ממוצעים מיליוני שקלים

2012 ינואר-ספטמבר	2007	
1,051	2,075	מניות
3,111	2,605	אגרות חוב ממשלתיות ^{1/}
992	676	אגרות חוב לא ממשלתיות
623	848	מק"מ

^{1/} כולל אג"ח חברות, אג"ח מובנות ותעודות פיקדון

* 80 חברות ציבוריות (שהנפיקו מניות או אגרות חוב) נמחקו מהמסחר בהשוואה לסוף 2007.

דרושה חשיבה לאומית על עתיד שוק ההון הישראלי

- עם שער חליפין שהתייצב ועליות בארה"ב ציריך ובגרמניה, שוקי ההון המערביים מתייצבים כאלטרנטיבה לשוק ההון המקומי.
- על מנת שלא לאבד את יתרון ההטיה הביתית לגמרי, זה הזמן לחשיבה לאומית על עתידו של שוק ההון הישראלי.
- בעיקר יש לעודד כניסה לשוק ההון של חברות ישראליות גדולות כחברות תשתית (נמל חיפה, נמל אשדוד, מע"צ), חברות בתחום הביטחון (רפאל, תע"ש), חברות בבעלות פרטית (יבואניות הרכב, מקדונלדס), בבעלות זרה (תנובה) וחברות להסעת המוניים (אגד, דן).